

VERENIGINGSNIEUWS

VB-wacht Zaanstreek

Op zondag 29 oktober organiseren wij voor leden en donateurs van onze vereniging een Trekvoelegexcursie door de duinen van Castricum, onder leiding van onze voorzitter, de heer M. van Herp. Wie aan deze wandeltocht wil deelnemen, dient zondagmorgen 29 oktober, na aankomst van de trein om 7.38 uur, vóór het station van Castricum aanwezig te zijn.

Wij hopen, dat velen van onze donateurs en leden van deze unieke gelegenheid om eens wat meer van de trekvogels te zien te krijgen, gebruik zullen maken.

Gegevens over wakken gevraagd

Het Comité „Wintervoeding van Vogels” zou, voordat de strenge vorst invalt, gaarne weten, waar in strenge winters (dus niet in extreem strenge winters) wakken voorkomen en ander open water is, zoals stroomgaten, warm water lozende fabrieken, bij uitwateringsluizen, niet bevrozende beken e.d. Ook zou het comité gaarne willen vastleggen waar als regel in extreem strenge winters nog open water te vinden is.

Voor de coördinatie van de voeding van watervogels bij strenge vorst is het van uitzonderlijk belang een „wakkenkaart” te kunnen aanleggen.

Ieder die ons hieromtrent meent te kunnen inlichten, wordt hiertoe vriendelijk uitgenodigd. Men vermeldt zo exact mogelijk plaats en bereikbaarheid van het open water en of de opgave strenge, of extreem strenge winters betreft.

Mededelingen te zenden aan de secretaris van het Comité Wintervoeding van Vogels: H. van Dongen, Zeekant 17 B, Scheveningen, tel. 070-541190.

„Sinter mertens vögelke . . .

... haet ein roëd kögelke”, zingen de kinderen met Sintermerte in Tegelen. Het is dat „kögelke” dat ons de laatste tijd heeft beziggehouden en dat ons — evenals het „blauwe sjtertje” — de sleutel tot verdere determinatie van Sinter Mertes vögelke in handen heeft gespeeld.

Wat is namelijk het geval. Men heeft in het algemeen aangenomen, dat het goudhaantje het Maartensvogeltje is. Misschien omdat dit met zijn amper 6 à 7 gram gewicht het kleinste vogeltje in onze bossen is, en Sinter Merte in het bijzonder een feest is voor de kleinen. Of heeft de manier van nestbouwen in de vorm van 'n fakkel (opgehangen nest onder 'n afhanginge tak) hem in de volksmond de bijnaam van Sint Maartensvogeltje bezorgd?

Noch de oranje-hoofdstreep bij het mannetje, noch de groenachtige staart wijzen echter op het veel bezongen „vögelke”. Bovendien betekent het uit de middeleeuwen stammende woord „kögelke” niet vogelkopje, doch zijn borstveren, afgeleid van het latijnse woord „cucullus” (= kovel, kogel), die bij het goudhaantje olijfgroen tot vuilwit zijn.

Wanneer we ons bovendien beperken tot het blauw sjtertje, dan kan het niet anders of Sinter Mertes vögelke is ornithologisch gezien de... ijsvogel! Trouwens in Frankrijk, waar Sint Martinus het grootste deel van zijn leven doorbracht, noemt men hem Martinpêcheur, oftewel Maartens-vissertje!

Meerdere reden is naar alle waarschijnlijkheid het feit, dat dit vogeltje in het najaar meer aan de „oppervlakte” komt. Het broedseizoen is dan voorbij, en onze holbewoner valt dan met zijn prachtig gekleurd verenkleed bijzonder op.

Pijlsnel schiet dit vliegend juweel langs de waterkant, op zoek naar voortjes of alvertjes, terwijl zijn kleurenpracht als een regenboog aan ons oog voorbij flitst.

Maar laat ons niet te romantisch worden. We dienen nog enkele Sint Maartensvogels te introduceren, en wel de blauwe kiekendief, die men in Frankrijk Busard Saint-Martin noemt en de bonte kraai, omdat deze tegen november in ons land verschijnt.

Als men weet waarover men zingt, krijgt een liedje meer waarde. Moge „Sinter Mertes Vögelke” daarom ons aller harte verwarmen, zoals zijn kleurenpracht onze ogen verblijdt.

● Jacques P. G. Gommans, Grotestraat 77, Tegelen